

PROJECTE: AULA RÀDIO

Introducció

La ràdio, element bàsic de l'Educació . La ràdio és, sens dubte, el mitjà de comunicació menys usat per part del sistema educatiu. I menys encara de manera sistemàtica. És per això que cal aprofitar les seves virtualitats educatives i integrar el treball radiofònic en les tasques escolars. És lògic i necessari que les tecnologies de la informació i la comunicació –TICS–, incorporen el treball amb els mitjans de comunicació de masses (televisió, ràdio, premsa, internet, etc.).

La ràdio és un mitjà viu que promou la comunicació, facilita la lectura i la comprensió dels textos i agilita les tasques de redacció dels alumnes. És per això que cada cop més escoles i instituts estudien el fenomen radiofònic de forma sistemàtica.

El treball radiofònic resulta un estímul que potencia les activitats escolars a diferents perspectives:

- Reforça el treball en equip.
- Fomenta el debat i profunditat dels temes.
- Estimula l'ús de la comunicació oral, ensenya a utilitzar la veu, amplia el vocabulari, ensenya -en definitiva- a saber expressar-se.
- Incita a la reflexió i al respecte per l'interlocutor.
- Responsabilitza els nois i noies en una tasca que va més enllà de l'activitat escolar. A més, altres nens i adults poden avaluar el seu treball.
- Possibilita l'estudi, la reflexió i el debat a partir d'una fórmula divertida.

El ventall d'experiències escolars de treball radiofònic és prou variat: es fan programes en ràdios comercials, en emissores públiques, en emissores escolars, mitjançant la megafonia del centre o tan sols escoltant el treball fet davant d'una classe.

El fet d'introduir activitats de ràdio a l' institut no prové de l'afecció per la ràdio. Els alumnes no són consumidors del mitjà ràdio de manera habitual. És a l'adolescència que s'afeccionen gairebé de forma exclusiva als programes musicals, bàsicament la radio-fórmula. Al capdavall, els continguts dels programes de ràdio s'adrecen fonamentalment a un públic adult.

Però, ja que la ràdio incideix en aspectes fonamentals de l'aprenentatge com ara la lectura, l'expressió oral, l'entonació, la redacció i l'estructuració d'idees, com podem renunciar a promoure activitats de ràdio a l'institut ? És un bon recurs didàctic que trobem a totes les llars i que és a l'abast de tothom.

OBJECTIU DEL PROGRAMA :

Impulsar la motivació dels centres a la construcció educatius de la xarxa de ràdios. Actualment, més de 40 centres romanen interessades a disposar d'un estudi radiofònic propi, i ensenyar a l'alumnat a elaborar els seus continguts en la ràdio sota l'atenció d'un especialista i compartir en xarxa els programes realitzats pels estudiants.

OBJECTIUS GENERALS

- Promoure l'ús del valencià, castellà, anglès, Francès.
- Fer de la ràdio una ferramenta més en la implementació de les llengües
- Crear consciència de la necessitat del treball en xarxa, posant en comú les experiències dels centres escolars per fomentar la col·laboració i l'autoaprenentatge.
- Promourer la capacitat de direcció, gestió i elaboració de continguts educatius per part dels alumnes i docents dels centres escolars, incrementat les sinergies en el treball creatiu i participatiu dins l'aula.

- Educar en l'aprenentatge participatiu escolar en xarxa a través dels diferents projectes radiofònics.
- Promoure l'educació en valors atenent els interessos infantils i juvenils per incitar i incentivar la seua participació en la ràdio escolar.
- Ajudar a la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLEN

Competència en Comunicació Lingüística

El desenvolupament d'esta competència comporta el domini de la llengua oral i escrita en múltiples contextos i l'ús funcional de, almenys, una llengua estrangera. El dit domini es referix a la utilització del llenguatge com a instrument de comunicació, representació, interpretació i comprensió de la realitat, així com d'autoregulació del pensament, les emocions i la conducta. El llenguatge, com a ferramenta de comprensió i representació de la realitat, ha de ser instrument per a la igualtat entre hòmens i dones, i motor de la resolució pacífica de conflictes en la comunitat escolar. Disposar d'esta competència comporta tindre consciència de les convencions socials, dels valors i aspectes culturals i de la versatilitat del llenguatge en funció del context i la intenció comunicativa.

Competència Cultural i Artística

El desenrotllament d'esta competència suposa apreciar el fet cultural en general i el fe artístic en particular. Conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi considerar-les com a part del patrimoni dels pobles. Suposa disposar d'aquelles habilitats i actituds que permeten accedir a les distintes manifestacions culturals i artístiques, així com habilitats de pensament, perceptives i comunicatives, sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les.

OBJECTIUS DIDÀCTICS CONTINGUTS I ÀREES

Objectius	Continguts
<ul style="list-style-type: none"> • Descriure les característiques de la ràdio. Comparació amb altres mitjans. Una mica d'història. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mitjans de comunicació. • Història de la ràdio. • Elements de comunicació.
<ul style="list-style-type: none"> • Connectar i manipular els aparells. Plasmar en un esquema les connexions. 	<ul style="list-style-type: none"> • Connexió i manipulació d'aparells: efectuar enregistraments. • Capacitat de treball en equip i d'iniciativa.
<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer el personal de la ràdio i les seves funcions. • Contrastar tipus d'emissores comercials i institucionals amb les municipals. • Aprendre mecanismes de comunicació entre locutors i tècnics. Un treball d'equip. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les emissores de ràdio. • Els professionals de la ràdio. • Responsabilitat en el treball individual i en equip.
<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer diferents tipus d'emissores segons la propietat i la programació. • Visitar una emissora i informar-se'n sobre el funcionament. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les emissores de ràdio. • Visita a una emissora. • Interés per l'activitat local, comarcal,

- Diferenciar els diferents gèneres radiofònics. Funcions i estil: opinió, informació i entreteniment.
- Redactar adequadament guions radiofònics dels diferents gèneres.
- Expressar-se oralment amb correcció.
- Valorar la llibertat d'expressió com a dret bàsic en una societat democràtica.
- Desenvolupar una actitud responsable, oberta, participativa i respectuosa.
- Expressar-se oralment amb correcció.
- Manifestar interès per la realitat social i cultural.
- Conèixer el funcionament d'una emissora de ràdio.
- Actitud positiva i engrescadora davant les activitats a fer.
- Gèneres radiofònics.
- Enregistrament de programes.
- L'expressió oral a la ràdio: claredat, comprensió, ritme.
- El muntatge i la sintaxi sonora.
- Elaboració de guions.
- Enregistrament de programes en equip.
- Capacitat d'iniciativa.
- Fer ús del vocabulari radiofònic. Vocabulari radiofònic bàsic (unes 75 paraules).
- Consulta del diccionari.
- Aplicació del vocabulari radiofònic.
- Tècniques i procediments metodològics.
- Possible visita a l'emissora.

EQUIP TÈCNIC QUE NECESSITES

A més de ganys, necessitarem un mínim d'equipament tècnic per tal de posar en marxa la nostra ràdio escolar. Amb només mil euros tindrem tot allò necessari per començar a emetre!

- Auriculars dinàmics tancats amb molt bona reproducció de so, així com excel·lent atenuació del soroll ambient.
- Amplificador : Permet la connexió de 4 canals d'auriculars a una mateixa font d'àudio.
- Controls d'auriculars
- Micròfons
- Suport micròfon
- Taula de mesclades
- Altaveu autoamplificat

TALLERS

L'objectiu dels tallers és que tant els alumnes de primària fins a secundària, com els professors que s'encarreguen de guiar-los, puguen ser independents i solvents per fer els seus propis programes radiofònics.

Els tallers es componen de dos parts interconnectades:

1. TALLER TÈCNIC .

En esta part s'aprendran els conceptes bàsics i les ferramentes per editar amb programes de Software lliure; el control de la taula de mesclades, l'edició de continguts i el seu enregistrament. Familiaritzar-se amb els aparells electrònics és senzill, però necessita d'un guia especialitzat per donar ales al projecte d'una ràdio a l'institut. La importància del treball en xarxa resideix en el fet de fer públic el treball dels programes de ràdio a través d'un blog on es pugen els podcasts i els vídeos dels alumnes.

2. TALLER CREATIU

Per portar una ràdio endavant, a banda d'aprendre el funcionament del material tècnic, cal parar atenció a la barreja creativa de continguts pedagògics enfocats a la ràdio. La intenció és desenvolupar sinergies entre els professionals del periodisme, els coneixements pedagògics de les professores i dels professors, així com les capacitats innovadores de les xiquetes i dels xiquets. D'esta manera, podrem desenvolupar programes atractius per a l'alumnat que contemplen la combinació de la diversió, la creativitat i l'aprenentatge.

POSSIBLES LLOCS

A determinar pel tècnic i sempre segons organització del curs:

- AULA: A-010
- AULA: A-112
- AULA: B-103
- AULA: B-101

- AULA: A-210
- AULA: A-206
- AULA: B-201

PROFESSOR RESPONSABLES DEL PROJECTE DEL CENTRE:

- **Salva Bertomeu Blas:** coordinador del projecte
- **Paco Coloma :** Professor col·laborador
- **Eva Caldú:** Professora col·laboradora
- **Vicky Llopis :**Professora col·laboradora
- **Alberto Serrano :**professor col·laborador
- **Miquel Martínez:** professor tècnic
- **Cèsar Catalán:** Professor col·laborador
- **Diego Cerver :** Professor tècnic
- **Joana Sastre :** Professora col·laboradora
- **Melani Puig:** Professora col·laboradora

Més la incorporació de **professorat interí** que cada curs escolar vulgui formar part del projecte

Funcions:

- **Coordinador del projecte:** supervisarà que el projecte funcione correctament.
- **Professor/a col·laborador-a:** col·laborarà en tot moment en el coordinador i els demès professors i supervisarà l'ús adequat de l'aula-ràdio.
- **Professor/a tècnic :** realitza la funció de manteniment dels aparells
- **Professor/a especialista:** utilitzarà el recurs per la seua classe prèviament reservant-la en la graella i comunicant als professors col·laboradors responsables.

COORDINADORA DEL PROJECTE EXTERNA

Alba Veryser : Llicenciada en Periodisme, és la coordinadora del projecte de ràdio es colar i imparteix els tallers als col·legis i instituts de la província de València. Per a les escoles d'Alacant i Castelló de la Plana contactarem, a través de la Unió de Periodistes del País Valencià, amb els professionals aturats i seleccionarem els candidats que més s'adeqüen al perfil que requereix este projecte educatiu.

Programa de ràdio: La Brúixola:

http://www.ivoox.com/podcast-bruixola_sq_f1313421_1.html

EMISSIONS MÍNIMES Y ACTIVITATS

Al ser la primera vegada que es posa en funcionament el projecte al centre ,es farà mínim **una emissió trimestral**.

ALUMNAT AL QUE VA DIRIGIT:

- Tot el alumnat del centre.
- Tindrà especial dedicació l'alumnat que reben **mesures extraordinàries** de atenció a la diversitat.
- En el cas de tindre ACIS O ACI en les àrees de competència lingüística tindrà preferències a l'hora de la seua utilització.

ESCOLES E INSTITUTS QUE JA ESTAN FENT RÀDIO

Totes elles formen part de la Xarxa de Ràdios Escolars Ràdio Escola,d'Escola Valenciana.

Ceip Alfàs. De Pedreguer. Alacant:

<http://alfasradio.blogspot.com.es/>

http://alfas.edu.gva.es/Pagines/programes_radio.htm

Programes “Dos grapats de somriures”. L'escola Alfàs de Pedreguer porta fent ràdio des de l'any 2011.

Ceip La Mediterrània. Oropesa del Mar. Castelló:

http://www.ivoox.com/escucharaudios-ceip-la-mediterrania_al_16482_1.html

Les i els alumnes del Ceip La Mediterrània tracten temes com “Els drets i deures dels éssers humans”; redacten contes com ara “La granota espabilada” i “El cavall de cartró”. També tenen seccions d'embarbussaments així com cròniques sobre les festes nadalenques. Tot un grapat de programes i seccions ben enllestits.

Ceip Bertomeu Llorens i Royo. Catarroja. València:

http://www.ivoox.com/ceipbertomeullorens_sb.html?sb=ceipbertomeullorens

Amb només tres programes pujats al canal d'Ivoox, l'escola Bertomeu Llorens i Royo de Catarroja ja ha començat a fer ràdio des del 2015.

Ceip Olivera. L'Elia. València Ràdio Turia Mega Quatre

http://www.ivoox.com/megaquatre_sb.html?sb=megaquatre

Programa educatiu escolar realitzat pels alumnes dels col·legis públics de l'Elia, L'Olivera, El Garbí, Virgen del Carmen i Monte Alegre.

ESCOLES QUE FORMEN PART DE LA XARXA (GENER DE 2017)

- CEIP Germans Ochando d'Almassora (la Plana Alta)
- CEIP Lluís Vives de La Pobla de Vallbona (el Camp de Túria)
- CEIP La Moreria de les Coves de Vinromà (la Plana Alta)
- CEIP Jaume I de Catarroja (l'Horta Sud)
- CEIP Bertomeu Llorens i Royo de Catarroja (l'Horta Sud)
- CEIP Grangel Mascaròs de L'Alcora (l'Alcalatén)
- CEIP Ausiàs March de Paterna (l'Horta Nord)
- CEIP La Comarcal de Picassent (l'Horta Sud)
- CEIP Vicenta Ruso de Santa Pola (el Baix Vinalopó)
- CEIP Trinquet de Pedreguer (la Marina Alta)

- CEIP Alfàs de Pedreguer. La Marina Alta (la Marina Alta)
- CEIP L'Olivera de L'Eliana (el Camp de Túria)
- CEIP Santa Catalina d'El Pinòs (el Vinalopó Mitjà)
- CEIP Garganes d'Altea (la Marina Baixa)
- CEIP Benavites de Quart de Valls (el Camp de Morvedre)
- CEIP La Mediterrània d'Oropesa (la Plana Alta) • IES Pere d'Esplugues de La Pobla Llarga (la Ribera Alta)
- CEIP Antonio Machado de Torrent (l'Horta Sud)
- CEIP El Murtal de Benidorm (la Marina Baixa) • Institut Vila-seca de Tarragona (el Tarragonès)
- Ràdio-Activitat de Vila-real.
- Pròximes Incorporacions: CEIP Sant Calze de València (l'Horta) • CEIP Dolses d'Oriola (el Baix Segura).

EL BLOC

Apart de l'espai que nos ofereix el programa de xarxa , es farà un bloc de la ràdio on es posaran: les notícies i pròxims programes que es faran.

La funció principal serà tindre informada de la activitat radiofònica a tota la comunitat educativa i fora de ella .

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA

L'avaluació del programa aula radio se realitzarà al final de cada curs i consistirà en la elaboració **dos qüestionaris** que seran realitzats pel coordinador del projecte i els seus col·laboradors i s'omplirà per el professorat i pels alumnes .

PRESSUPOSTOS

1. PRESSUPOST DE MATERIAL I MUNTATGE

Emissió per Internet: **1.520€ (IVA inclòs)** + PRESSUPOST DE DESPLAÇAMENT PER A INSTAL·LACIÓ

València: 0.44€/km a partir de 40km des de la ciutat de València (IVA inclòs)

Castelló: 40€ (IVA inclòs)

Alacant: 75€ (IVA inclòs)

2. PRESSUPOST TALLERS (TÈCNIC I CREATIU)

- 9 hores de formació (teòrica i pràctica): **415€**

3. TALLER DE GRAVACIÓ DE PROGRAMA DE RÀDIO AMB ALUMNES

50% de descompte per als que han cursat el taller creatiu i pràctic de professorat.
200€ si no l'han cursat. Inclou taller de formació als professors + creació d'un programa de ràdio pilot amb alumnes i professors.

PRESSUPOST DE DESPLAÇAMENT DELS PROFESSIONALS: 0,19€/km des de la ciutat de València (IVA inclòs)

ACTIVITATS QUE ES PODEN FER

- ENTREVISTES DIVERSES
- PROGRAMES DE TEMÀTICA VARIADA
- CONTACONTES
- INFORMATIUS
- CONCURSOS DE ENDEVINALLES
- LECTURES DE RELATS DE LLIBRES
- DEBATS

CONCLUSIÓ

L'experiència demostra que val la pena dur a terme aquest esforç, perquè:

- És important iniciar el treball d'alfabetització audiovisual.
- Els alumnes responen amb una gran motivació i interès.
- Dominen i manipulen ràpidament els aparells.
- S'aconsegueix elaborar treballs creatius.
- Es poden abordar aprenentatges significatius.

- Es fomenta l'autonomia i la responsabilitat dels alumnes.
- Se superen dificultats expressives i de timidesa.
- Es globalitza l'aprenentatge mitjançant altres matèries.
- Es fomenta el treball en grup i l'actitud cooperativa.

Els continguts radiofònics es poden integrar a les àrees d'aprenentatge; especialment a l'àrea de llengües, de coneixement del medi i de música.

Entenem que l'emissora escolar de ràdio és l'element més emblemàtic i més dinamitzador del centre. I que té un potencial que cal no malbaratar. També donen cabuda a les tecnologies de la informació i la comunicació. És per això que és recomana treballar, de manera integrada, amb l'àrea d'informàtica.

És un mitjà de comunicació que cal posar a l'abast de tot l'alumnat. A l'Àrea de llengües, el profit a aconseguir és enorme: els nens i nenes, dels tres anys, s'acostumen a parlar en públic, a explicar vivències, adquireixen fluïdesa en la lectura i en veu alta, els motiva a llegir el millor possible, els fa conèixer i escoltar molts tipus de música i adequar-los segons el tema que es tracta, aprenen a escriure resums de notícies, a elaborar-ne de pròpies, a inventar històries, a fer entrevistes, a fer poemes, rodolins, endevinalles i tot tipus de textos que poder ser radiats i per tant escoltats.

El propósito del buen pedagogo no es crear estudiantes a su propia imagen, sino desarrollar estudiantes que pueden crear su propia imagen.

El arte de la enseñanza es el arte de asistir al descubrimiento.-Mark van Doren.

ANEXES:

Reserva aula-ràdio					Professor/a col·laborador/a:
Professor/a especialista	Àrea	Mes	Dia	Hora	Alumnat